

język polski

klasa 5

karty pracy w szkole i w domu

kartka
dziennie
gwarantuje
sukces!

GRĘG
WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

gotowe do ksero w czerni i bieli!

Karolina Cichocka

język polski

karty pracy w szkole i w domu

szkoła podstawowa

klasa

5

Wykorzystano materiały
Wydawnictwa GREG®.

Redaktor serii:
Agnieszka Antosiewicz

Korekta:
Katarzyna Curyło, Karolina Rymut-Kościelniak, Julia Żak

ISBN: 978-83-8186-096-3

© Copyright for this Edition by Wydawnictwo GREG® Sp. z o.o.

Wydawnictwo GREG®
ul. Klasztorna 2B
31-979 Kraków
tel. (12) 680 15 50
www.greg.pl

Księgarnia internetowa: www.greg.pl

Znak firmowy GREG® zastrzeżony w Urzędzie Patentowym RP.
Wszystkie prawa zastrzeżone.
Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana
lub przedrukowana bez pisemnej zgody Wydawnictwa GREG®.

Projekt okładki:
Aleksandra Zimoch
Wykorzystano:
Africa Studio / Shutterstock.com

Layout, skład i opracowanie graficzne:
Pracownia Register

GREG
WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

Rozwiązania wszystkich
zadań znajdują się na stronie
karty.greg.pl/polski5

Zeskanuj i sprawdź!

WSTĘP

Nauka języka polskiego w piątej klasie to już całkiem poważna sprawa! Trzeba pamiętać sporo informacji z czwartej klasy i być gotowym na naukę zupełnie nowych rzeczy. Piątoklasista powinien opanować wiedzę o częściach mowy i częściach zdania, musi wiedzieć wszystko o głoskach i akcencie wyrazowym, a także świetnie znać lektury obowiązkowe. Bez obaw – trzymasz w ręku najlepszą pomoc – *Język polski. Karty pracy w szkole i w domu dla klasy 5!* **Wystarczy jedna kartka dziennie, by opanować wymagane wiadomości!**

Zadaniem kart pracy jest nie tylko sprawdzenie wiedzy, ale także pomoc w jej zdobyciu i utrwaleniu wiadomości. Oprócz ciekawych ćwiczeń można znaleźć w tej książce również skrótowo przedstawioną **teorię oraz liczne podpowiedzi i wskazówki.**

Pierwszą część kart pracy stanowią zadania z zakresu gramatyki, dzięki którym można dowiedzieć się wszystkiego na temat części mowy i zdania, wielkich i małych liter, zdań pojedynczych i złożonych, akcentu wyrazowego oraz głosek i liter. Druga część składa się z ćwiczeń poświęconych lekturom i wierszom omawianym w klasie piątej, takim jak:

- legendy polskie
- „W pustyni i w puszczy”
- „Katarynka”
- wybrane mity
- „Chłopcy z Placu Broni”
- „W pamiętniku Zofii Bobrówny”
- „Pani Twardowska”

Wiele ze szkolnych tematów jest uważanych za nudne. Ciekawe, kolorowe i różnorodne zadania z kart pracy udowodnią, że jest inaczej i szkolna nauka może być przyjemnością!

Pamiętaj, **jedna kartka dziennie gwarantuje sukces!**

język polski

karty pracy w szkole i w domu

GREG

WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

OD CZASU DO CZASU – CZASOWNIK

Czasownik to odmieniana część mowy, która odpowiada na pytania: **co robi?**, np. śpiewa, czyta; **co się z nim dzieje?**, np. spada, choruje.

Czasownik jest więc nazwą stanu lub czynności.

Odmienia się przez osoby, liczby, czasy, tryby, strony.

W liczbie pojedynczej występuje w rodzaju męskim, żeńskim lub nijakim, a w mnogiej w męskoosobowym i niemęskoosobowym.

Nieosobową formą czasownika jest **bezokolicznik**, np. czytać, spadać.

Charakterystyczna dla bezokolicznika jest końcówka **-ć, -c**.

1. W podanym tekście podkreśl czasowniki w formie osobowej.

Gdy szedłem wczoraj przez park, nagle zobaczyłem wiewiórkę. Pobiegłem za nią, bo zaciekało mnie, gdzie pójdzie. Podążałem między drzewami, patrząc w górę, jak przeskakuje z gałęzi na gałąź. Wreszcie zatrzymałem się, bo zobaczyłem przed sobą inną, tym razem małą wiewiórkę. Zrozumiałem, że powinienem odejść.

2. Do form osobowych dopisz odpowiednie bezokoliczniki.

- poszłam –
- myślałyśmy –
- napiszą –
- podskakuje –

3. Określ osobę, liczbę i czas podanych czasowników.

CZASOWNIK	OSOBA	LICZBA	CZAS
zmieniali	3.	mnoża	przeszły
podpowiedzą			
stroisz			
plonęło			
będziecie śpiewały			

1. Dopasuj do krzyżówki rzeczowniki, które są jednocześnie żywotne i nieosobowe.

fenek brat Jędrzek owce dinozaury tata profesor
nadawca langusta krasnoludek kanapka
pielęgniarka tytuł łóżko ślimak bluza
tchórzofretka cietrzewie zegarek

Hasło: I II III IV V VI VII VIII

2. Odszukaj w schemacie rzeczowniki nieżywotne i zakreśl je.

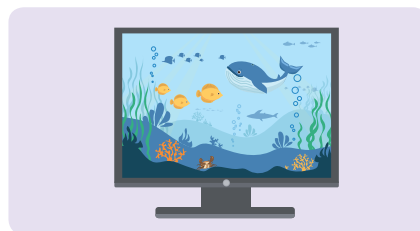
→	B	I	G	O	S	M	O	Ł	A	L	P	A	
	T	E	B	A	F	L	A	K	O	S	A	K	←
→	Ż	A	B	K	A	N	A	S	T	A	Z	J	
	E	Z	R	E	L	A	T	R	E	B	L	A	←
→	B	R	A	G	A	W	A	N	D	R	U	T	

3. Skreśl błędne określenia.

żywotny / nieżywotny

osobowy / nieosobowy

żywotny / nieżywotny

osobowy / nieosobowy

żywotny / nieżywotny

osobowy / nieosobowy

CZY ZAWSZE TAK SAMO? – TEMATY OBOCZNE RZECZOWNIKA

Podczas odmiany w temacie niektórych rzeczowników zachodzi wymiana głosek, którą nazywamy **obocznością**.

Powstają wtedy tak zwane tematy oboczne, czyli takie postaci tematów, które różnią się pojedynczymi głoskami.

Najczęstsze oboczności:

ó : o	lód : lody
ą : ę	wziął : wzięta
g : g' (gi)	gra : gier
r : rz	orzeł : orła
k : c	notatka : notatce
t : c' (ci)	młot : młocie
ch : sz	mucha : musze
e : Ø	sen : sny

1. Odmień przez przypadki w liczbie pojedynczej rzeczownik **myszka**. Oddziel końcówki, wypisz tematy oboczne i oboczności.

M.

D.

C.

B.

N.

Ms.

W.

tematy oboczne:

oboczności:

CO Z CZYM SIĘ ŁĄCZY? – ZWIĄZKI WYRAZOWE W ZDANIACH

Wyrazy składające się na zdanie tworzą związki.

Związek podmiotu i orzeczenia to związek główny.
Pozostałe związki nazywamy **związkami pobocznymi**.

np. Wesote kociaki wdrapały się na wysokie drzewo.

podmiot orzeczenie

co zrobimy?
kociaki → wdrapały się – związek główny
kto?

na co?
wdrapały się → na drzewo

jakie?
kociaki → wesote

jakie?
drzewo → wysokie

związki poboczne

1. Znajdź związki główne i związki poboczne w podanym zdaniu.

Odważni i pomysłowi chłopcy uratowali z tarapatów swojego kolegę.

Związek główny – -----

Związki poboczne:

- -----
- -----
- -----
- -----
- -----

1. Rozwiń zdanie, dopisując wyrazy określające podmiot i orzeczenie. Podkreśl na zielono związek główny, a innymi kolorami wyrazy tworzące związki poboczne.

- Dziewczyny zbierają.

.....

- Pociąg jedzie.

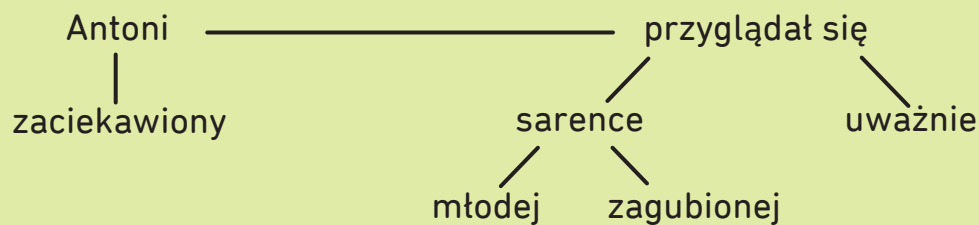
.....

- Leon je.

.....

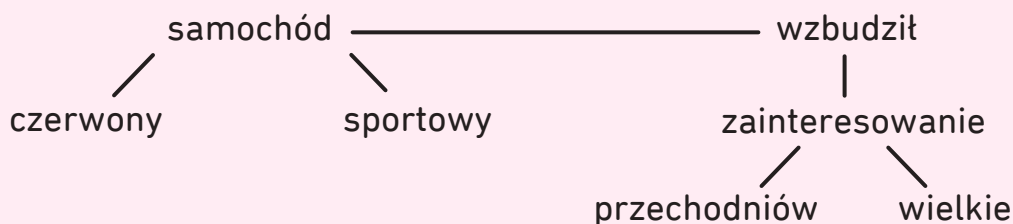
2. Wypisz z wykresu związki wyrazowe i zadaj odpowiednie pytania.

a

.....

b

.....

1. Z jakim miastem związana jest dana legenda? Połącz.

Złota kaczka

O smoku wawelskim

Bazyliszek

Kraków

Warszawa

Podpowiedź

W każdej z wymienionych legend są wspomniane nazwy prawdziwych miejsc. Szewczyk Lutek szukał Złotej Kaczki w okolicach ulicy Tamka. Bazyliszek mieszkał w piwnicy domu przy ulicy Krzywe Koto, a smok wawelski, jak sama nazwa wskazuje, osiedlił się w Smoczej Jamie u podnóża wzgórza wawelskiego.

2. Znajdź w wykreślance imiona lub nazwy legendarnych postaci.

V	D	S	B	H	W	B	V	Z	R	G	B	A	H	X	U	Y	A	G
Q	R	M	V	S	K	U	B	A	Z	O	J	J	I	P	T	G	G	K
Z	Ł	O	T	A		K	A	C	Z	K	A	O	I	F	G	O	E	K
D	K	K	S	K	I	Y	Z	I	E	M	O	W	I	T	Z	H	H	J
B	B	R	I	J	K	P	Y	G	A	H	N	B	I	A	J	L	P	E
A	U	C	H	C	W	A	L	E	K	U	D	D	O	M	Y	P	Q	G
Z	V	W	R	Z	E	P	I	C	H	A	W	I	T	V	M	C	G	L
Y	L	T	X	P	I	A	S	T		K	O	Ł	O	D	Z	I	E	J
L	K	C	H	K	O	C	Z	E	C	H	E	K	K	R	T	A	H	B
I	I	U	D	P	B	L	E	C	H	W	C	W	W	L	G	E	H	D
S	T	W	F	Q	M	U	K	R	A	K	B	V	L	S	V	U	R	Y
Z	B	C	Z	W	Q	T	U	U	M	F	Y	F	G	P	P	T	Q	F
E	Q	P	D	A	K	E	T	S	P	R	I	H	P	Y	V	H	K	T
K	X	B	E	U	G	K	X	O	R	Z	E	Ł		B	I	A	Ł	Y

Smok, Skuba, złota kaczka, Ziemowit, Rzepicha, Piast Kotodziej, Czech, Rus, Lutek, Krak, Bazyliszek, orzeł biały

NA ODLEGŁYCH ŁĄDACH – „W PUSTYNI I W PUSZCZY”, HENRYK SIENKIEWICZ

1. Przeczytaj streszczenie losów Stasia i Nel, a następnie ponumeruj kolejno miejsca, które odwiedzili.

Jak to było?

Staś Tarkowski i Nel Rawlison przebywali w afrykańskim mieście Port-Said. Ich ojcowie, inżynierowie nadzorujący budowę kanału, wyjechali do Kairu, a po pewnym czasie mieli spotkać się z dziećmi w Medinet. Stasiowi i Nel udało się tam dotrzeć bezpiecznie pociągiem. Po świętach Bożego Narodzenia, podczas których Nel otrzymała w prezencie psa, Sabę, rodziny znowu się rozłączyły. Staś i Nel w wyniku podstępu Chamisa zostali porwani przez Beduinów, w tym Idrysa i Gebhra, co nastąpiło na pustyni w okolicach stacji El-Fajum. Mahdi, prorok, który zlecił porwanie, chciał wymienić ich na swoich krewnych, którzy zostali zatrzymani. Karawana przemieszczała się na wielbłądach. Porywacze udali się w podróż do Chartumu, po drodze spotkała ich burza piaskowa. Po dotarciu na miejsce, przepawili się łodziami do Omdurmanu, gdzie miała miejsce audyencja u Mahdiego. Staś odmówił przyjęcia wiary muzulmańskiej. Beduini otrzymali nagrodę, ale nie tak dużą jak się spodziewali. W dalszej drodze, do Faszody, skąpili więc jedzenia Stasiowi i Nel. Na miejscu Nel otrzymała niewolnicę o imieniu Mea. Karawana ruszyła dalej śladami zdrajcy Smaina, który przyłączył się do Mahdiego, ale od pewnego momentu nie było łatwo trafić na jego ślady. Rozpoczęło się błądzenie po pustyni. Pewnego dnia młodego niewolnika Kalego zaatakował lew. Staś zabił zwierzę i podjął bardzo trudną decyzję – wystrzałami ze sztucera (karabinu myśliwskiego) zabił porywaczy. Znajdowali się wówczas w odległych okolicach Faszody. Byli wolni, ale zdani tylko na siebie. Po drodze stracili kilka koni, ale zyskali Kinga, uratowanego słonia, który szczególną więź nawiązał z Nel. Przygotowali tymczasowe schronienie we wnętrzu baobabu, który nazwali „Krakowem”. Nel zachorowała na febrę, a zapasy chininy szybko się skończyły. Kali dostrzegł jednak smugę dymu. Staś udał się w tamtym kierunku i trafił na obozowisko Henryka Lindego, umierającego podróżnika, który podarował chłopcu leki i zapasy. Po śmierci Lindego jego nazwiskiem nazwali górę, na której zmarł. Mała karawana wyruszyła w drogę, odwiedzając po drodze wioski tubylców. Dotarła do wioski plemienia Wa-hima, gdzie królem był ojciec Kalego. Plemię było w stanie wojny z innym ludem. W czasie starcia zginął król, a Kali został jego następcą. Dzieci wraz z przedstawicielami obu plemion wyruszyły w dalszą drogę po Wielkiej Równinie, gdzie z powodu upałów i braku wody groziła im śmierć. W okolicach Mombasy dziwne zachowanie Saby zachęciło Stasia do wypuszczenia w niebo racy. Kiedy zobaczył odpowiedź, wiedział, że nadciąga pomoc. Byli to kapitan Glen i doktor Clary, których dzieci poznały w pociągu. Byli uratowani.

☐ El-Fajum	☐ Mombasa	☐ Medinet	☐ kraj plemienia Wa-hima
☐ Wielka Równina	☐ Port-Said	☐ Góra Lindego	
☐ Chartum	☐ Faszoda	☐ Omdurman	

SPIIS TREŚCI

Czasownik – powtórzenie wiadomości **str. 1**

Aspekt czasownika **str. 2–3**

Pisownia czasowników typu *wziąć, zacząć* **str. 4–5**

Tryby czasownika **str. 6–8**

Rodzaje czasownika **str. 9–10**

Związek czasownika z przysłówkiem **str. 11–12**

Związek rzeczownika z czasownikiem **str. 13–14**

Rzeczownik – powtórzenie wiadomości **str. 15–16**

Rzeczownik – podział **str. 17–18**

Tematy oboczne rzeczownika **str. 19–20**

Związek rzeczownika z przymiotnikiem **str. 21–22**

Odmiana przymiotnika **str. 23–24**

Pisownia wyrazów wielką i małą literą **str. 25–26**

Liczebniki główne, porządkowe i zbiorowe **str. 27–28**

Zdanie i równoważnik zdania **str. 29–30**

Rodzaje wypowiedzeń **str. 31–32**

Zdanie pojedyncze i złożone **str. 33–34**

Zdania złożone współrzędnie **str. 35–36**

Zdania złożone podrzędnie **str. 37–39**

Związki wyrazowe **str. 40–41**

Związek zgody **str. 42–43**

Związek rządu **str. 44–45**

Związek przynależności **str. 46–47**

Przydawka **str. 48–49**

Dopełnienie **str. 50–51**

Okoliczniki **str. 52–53**

Przecinek w zdaniu pojedynczym **str. 54**

Głoska i litera **str. 55**

Samogłoski i spółgłoski **str. 56**

Rodzaje głosek: **str. 57**

- ustne i nosowe **str. 58**
- dźwięczne i bezdźwięczne **str. 59**
- twarde i miękkie **str. 60**

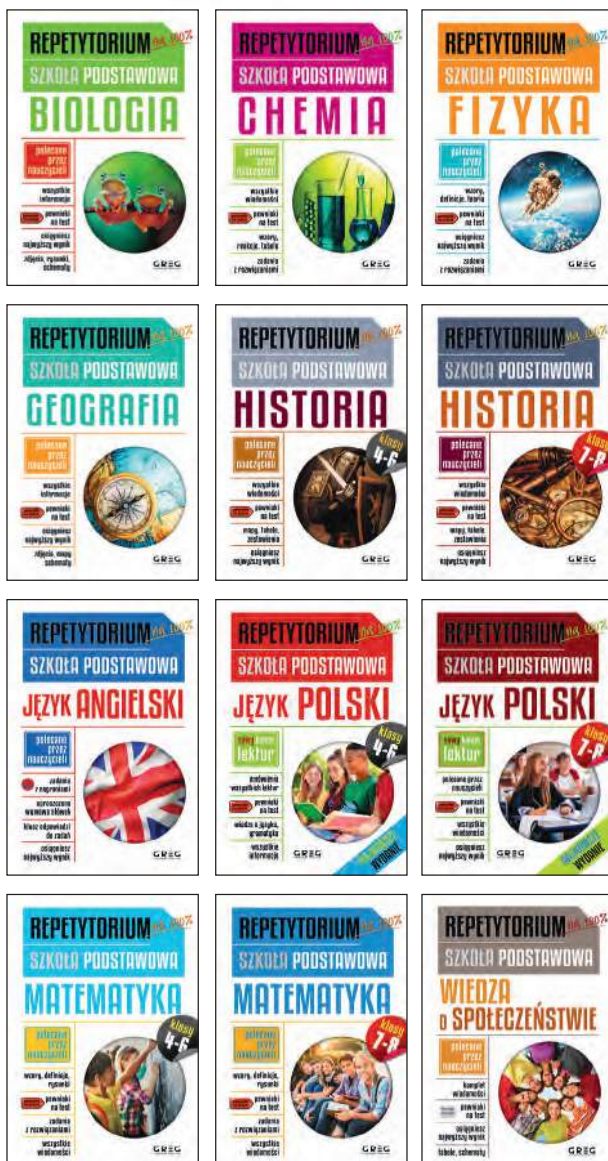
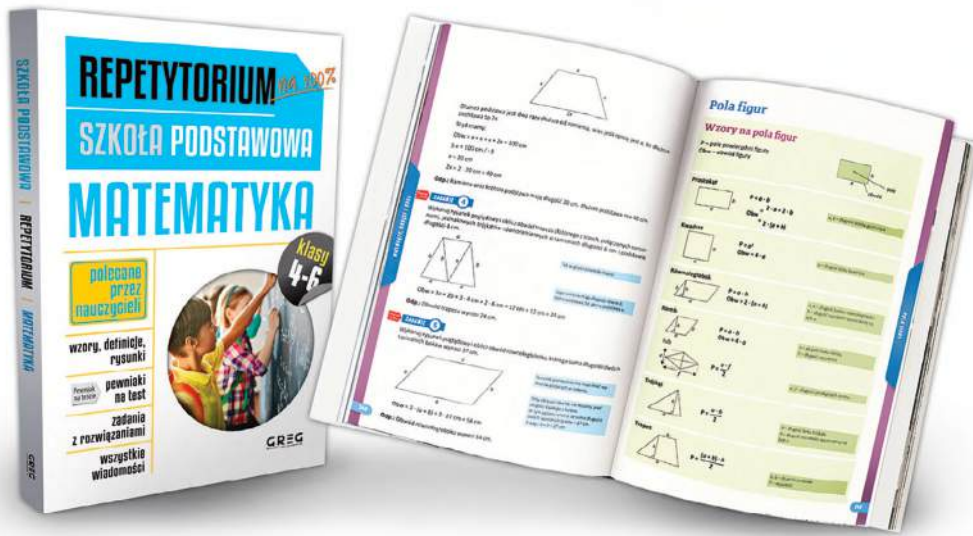
Pisownia *i, j* po spółgłoskach **str. 61**

Akcent wyrazowy **str. 62–63**

Lektury:

- Legendy **str. 64–66**
- *W pustyni i w puszczy* **str. 67–69**
- *Katarynka* **str. 70–71**
- Mitologia **str. 72–77**
- *Chłopcy z Placu Broni* **str. 78–79**
- *W pamiętniku Zofii Bobrowskiej* **str. 80–81**
- *Pani Twardowska* **str. 82–83**

Najlepsze REPETYTORIA do szkoły podstawowej!

Inni wydawcy zgadują,
czego trzeba się nauczyć –

„Pewniak na teście” my wiemy,
o co zapytają
nauczyciele!

- Najlepsza seria repetytoriów
- Polecana przez nauczycieli
- Wszystkie wymagane wiadomości
- Pewniaki na test!

zamów on-line: www.greg.pl

EGZAMIN *na 100%* ÓSMOKLASISTY REPETYTORIUM

GREG
WYDAWNICTWO

Kompletny zestaw na egzamin ósmoklasisty!
Szybko i pewnie do celu!

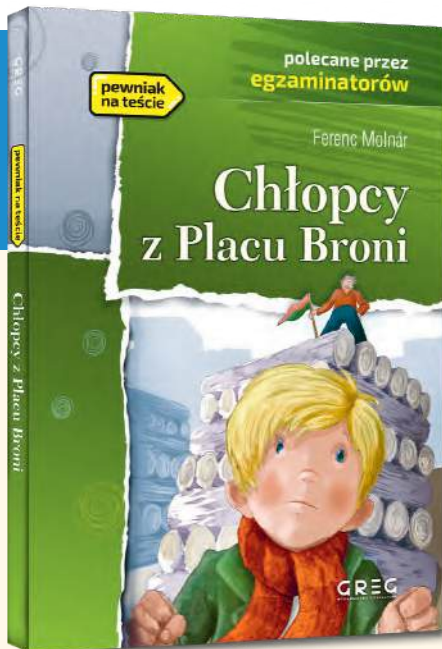

**Znamy pytania na test
i mamy na nie odpowiedzi!**

W publikacji wykorzystano ilustracje / zdjęcia:

addinia, s. 68; Alexander_P, s. 70; ALEXEY GRIGOREV, s. 68; Alfmaler, s. 68; AnastasiaOsipova, s. 64; Andrey1005, s. 68; delcarmat, s. 73; Ekaterina Grigorkevich, s. 64; fotorince, s. 66; Frogella, s. 47; GraphicsRF.com, s. 64; grmarc, s. 64; Irennikia, s. 18; KanKhem, s. 18; Leandro PP, s. 77; M_Videos, s. 64; Marcelorpc, s. 5; Morozov Alexey, s. 26; Natatnenilova, s. 19; Net Vector, s. 46; NotionPic, s. 77; Ondrej Prosicky, s. 16; Papa Bravo, s. 16; PCH. Vector, s. 68; Perfect_kebab, s. 73; RomanSlavik.com, s. 66; Saruny_foto, s. 70; selivanoff1986, s. 68; Sergey Mastepanov, s. 68; StockSmartStart, s. 18; tutti_frutti, s. 70; Vasilenko Mariia, s. 64, 73; Vectorfair, s. 68; Victoria Sergeeva, s. 64; Wildimage, s. 16; YG Studio, s. 64; YummyBuum, s. 64; Zhivova, s. 73 / Shutterstock.com

Pozostałe ilustracje: Pracownia Register

LEKTURY Z PEWNIAKIEM

Nie musisz czytać całej lektury, żeby zdać!

Prezentujemy lektury z pewniakiem – pełny tekst, szczegółowe opracowanie, opisy bohaterów, plan wydarzeń, problematyka. W tekście szukaj znaczków „pewniak na teście” – podpowiedzą Ci, co musisz wiedzieć, żeby zdać wszystkie testy i klasówki. Więcej nie potrzebujesz!

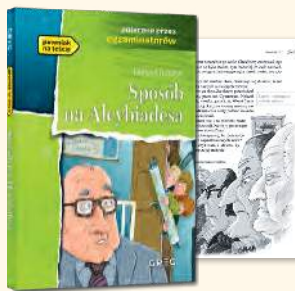
**Najlepsza
seria lektur
dla uczniów**

**pewniak
na teście**

**Inni wydawcy zgadują, czego trzeba się nauczyć –
my wiemy, o co zapytają nauczyciele!**

FRASZKI, PIEŚNI, TRENY...
Jan Kochanowski

SPOSÓB NA ALCYBIADESA
Edmund Niziuski

JANKO MUZYKANT
Henryk Sienkiewicz

PINOKIO
Carlo Collodi

PAJĄCZEK NA ROWERZE
Ewa Nowak

**PAMIĘTNIK
CZARNEGO NOSKA**
Janina Porazińska

AKADEMIA PANA KLEKSA
Jan Brzechwa

**O PSIE, KTÓRY
JEŹDZIŁ KOLEJĄ**
Roman Pisarski

**Podręcznik powie Ci, jaki materiał musisz znać –
my Ci powiemy, co dokładnie będzie na teście!**

G R E G
WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

język polski

klasa

5

karty pracy w szkole i w domu

Idealne rozwiązanie dla każdego piątklasisty –

karty pracy z języka polskiego.

To niezastąpiona pomoc w trakcie samodzielnej nauki i powtórek przed sprawdzianami.

Karty pracy zgodne z aktualną podstawą programową!

- zakres tematyczny zgodny z podręcznikami
- kolorowe i wciągające ćwiczenia
- zadania pomagające zrozumieć gramatykę i poznać lektury obowiązkowe
- nowoczesna szata graficzna
- perforowane strony
- gotowe do ksero w czerni i bieli!

**Wyrwij jedną kartkę dziennie –
– sukces gwarantowany!**

Polecamy także:

Język polski **klasa 6**

Leksykon lektur i wierszy

Repetitorium klasy 4-6

Opracowania lektur i wierszy

ISBN 978-83-8186-096-3

GREG
WYDAWNICTWO

Wydawnictwo GREG
ul. Klasztorna 2B ■ 31-979 Kraków
www.greg.pl